

Ο **Δικηγορικός Σύλλογος Αθηνών** ν, ο μεγαλύτερος επιστημονικός σύλλογος της χώρας, με τους αγώνες και τη μεγάλη δημοκρατική παράδοση, άρθρωσε έγκαιρα προγραμματικό λόγο θεσμικής αντίδρασης στις ασκηθείσες πολιτικές των δανειστών σε βάρος τόσο του δικηγορικού σώματος, όσο και της κοινωνίας των πολιτών.

Θυμίζουμε την πρώτη θεσμική αντίδραση – δικαστική προσφυγή μας κατά των μνημονίων, του τέλους επιτηδεύματος, του ΕΝΦΙΑ, τη διεξαγωγή του πρώτου πανελλήνιου δικηγορικού δημοψηφίσματος κατά της επιχειρηθείσας τροποποίησης του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας με μείζον διακύβευμα την προστασία των συμφερόντων των πλέον αδυνάτων συμπολιτών μας – δανειοληπτών κ.λπ.

Τούτων δοθέντων και μη δυναμένων να αμφισβητηθούν υπό ουδενός, ο ΔΣΑ καλείται θεσμικά, σύμφωνα με τον ν. 4023/2011, να τοποθετηθεί νομικά στο δημόσιο διάλογο επί του επικείμενου δημοψηφίσματος της 5ης Ιουλίου 2015.

Η προκήρυξη του δημοψηφίσματος μας έφερε αντιμέτωπους με ουσιώδη προβλήματα επί του κύρους και του νοήματος του εν λόγω δημοψηφίσματος. Με μείζονα υπαρξιακά ζητήματα για το μέλλον της χώρας.

Κατ' αρχήν, ανακύπτουν τουλάχιστον επιφυλάξεις για την εκπλήρωση των βασικών διαδικαστικών εγγυήσεων που προβλέπει ο ν. 4023/2011 ως προς τη διεξαγωγή δημοψηφίσματος, σύμφωνα με το άρθρο 44 παρ. 2 και 3 του Συντάγματος. Όσον δε αφορά στο δικαίωμα συμμετοχής μας στο δημόσιο διάλογο επί των ερωτημάτων που τίθενται, αυτό, για να έχει ουσιαστικό αντίκρισμα, προϋποθέτει την προηγούμενη σαφή και πλήρη ενημέρωσή μας από αυτούς που ανέλαβαν την πρωτοβουλία. Προϋποθέτει την ασφαλή γνώση μας τόσο επί του αντικείμενου του δημοψηφίσματος όσο και των συνεπειών που θα

έχει το «ναι» ή το «όχι». Η θεμελιώδης αυτή προϋπόθεση, η οποία δεν είναι κενός τύπος, αλλά ουσιαστική επιβεβαίωση του κράτους δικαίου, δεν συντρέχει εν προκειμένω. Ούτε για μας ούτε για τον κάθε πολίτη αυτής της χώρας.

Το έλλειμμα της αναγκαίας ενημέρωσης αποτυπώνεται άλλωστε στο ίδιο το περιεχόμενο του ψηφοδέλτιου, όπου γίνεται παραπομπή σε δύο κείμενα, τα οποία ουσιαστικά κανείς δεν γνωρίζει με βεβαιότητα. Σε αίτημα του ΔΣΑ για την αποστολή τους από τον αρμόδιο υπουργό, εστάλησαν μη επικυρωμένα κείμενα, χωρίς τα αναγκαία στοιχεία επισήμου εγγράφου (χρονολογία, υπογραφές, σφραγίδες, πιστοποίηση του εκδότη), σε σημείο που ήταν αδύνατη η επεξεργασία τους, προκειμένου να διαμορφώσουμε μια τελική θέση, θετική ή αρνητική.

Όπως είναι ευνόητο, αλλά και απαραίτητη προϋπόθεση του Ν. 4023/2011 (άρθρο 3 παρ. 2), το ερώτημα ενός δημοψηφίσματος δεν μπορεί να είναι ούτε ασαφές ούτε υπαινικτικό. Δεν μπορεί να αναζητούμε -εις μάτην- το πραγματικό του νόημα. Δεν μπορεί να παραμένουν κρυφά και άδηλα ερωτήματα.

Η είδηση για την κατάθεση νέας πρότασης από την κυβέρνηση, δημιουργεί έτι περαιτέρω ερωτηματικά για το νόημα ή / και το περιεχόμενο ή / και τη σκοπιμότητα αυτού του δημοψηφίσματος.

Η προκήρυξη του δημοψηφίσματος υποκρύπτει καταστρατήγηση της συνταγματικής απαγόρευσης διενέργειας δημοψηφισμάτων επί δημοσιονομικών θεμάτων. Βασίζεται σε στρέβλωση των νομικών εγγυήσεων με την σύντμηση των συνήθων εκλογικών προθεσμιών – ουσιώδη προϋπόθεση επαρκούς πληροφόρησης του λαού -, την παραπομπή του ερωτήματος σε κείμενα που δεν πληρούν καν τη νομική έννοια του «εγγράφου», αλλά και την πλήρη προχειρότητα ή τη μεθόδευση αναφορικά με κρίσιμα πρακτικά θέματα, όπως ο διορισμός των δικαστικών αντιπροσώπων και, δυστυχώς, η μορφή των ψηφοδελτίων. Πρόκειται για ζητήματα νομικού πολιτισμού, για τα οποία αρκούμαστε μέχρι στιγμής στην κατανυκτική σιωπή των αρμόδιων φορέων.

Ας σημειωθεί ότι η σύντμηση των προθεσμιών και η επίσπευση του δημοψηφίσματος καθώς και η δυσμενής οικονομική συγκυρία που επήλθε από αυτή, καθιστά προβληματική την παρουσία των δικαστικών αντιπροσώπων στα εκλογικά τμήματα που έχουν διορισθεί με την ΠΝΠ.

Τρεις μέρες τώρα γινόμαστε μάρτυρες μιας έντονης, παράδοξης, διχαστικής πολεμικής. Μιας πολεμικής που δεν συνάδει με τις αρχές της δημοκρατίας και του κράτους δικαίου. Με τις αρχές και τις αξίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Με το καθήκον της χώρας να ανταποκριθεί στο ρόλο της ως κράτος-μέλος της ευρωπαϊκής οικογένειας.

Αν τελικά το δημοψήφισμα άλλα λέει κι άλλα υπονοεί, αν ισχύει ότι το ουσιαστικό του διακύβευμα είναι «ναι» ή «όχι» στην Ευρωπαϊκή Ένωση, τότε η απάντηση δεν μπορεί να είναι άλλη από «ναι». Ναι στη δημιουργική συμμετοχή μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Τούτο ασφαλώς δεν σημαίνει τυφλή υιοθέτηση αυθαίρετων ή κοινωνικά άδικων αξιώσεων εταίρων μας ή/και των δανειστών, αλλά σεβασμό στις κοινές μας αξίες και τις εκατέρωθεν υποχρεώσεις.

Άλλωστε, η παραπάνω απάντηση έχει ήδη δοθεί θεσμικά, σύμφωνα με τις προβλέψεις του άρθρου 28 του Συντάγματος. Μετά από 33 χρόνια, μετά από τις διαδοχικές επικυρώσεις από τη Βουλή των τροποποιητικών Συνθηκών, το μέλλον της χώρας μας δεν είναι δυνατό να αποσυνδεθεί από το μέλλον της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το κοινό μας μέλλον δεν μπορεί να τίθεται ως κρυφό δίλημμα αυτού του δημοψηφίσματος ή ως ζητούμενο. Η διασφάλιση της κοινής ευρωπαϊκής πορείας είναι υποχρέωση όλων. Τούτο άλλωστε υπαγορεύει η Συνθήκη

της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά και το Σύνταγμά μας.